

Business Debate on TV	
Thursday:	19:15 new 22:30
Saturday:	8:15 15:15 18:15
Tuesday:	10:15 21:00 night repeat

“ဒီဗွီဘီ စီးပွားရေးဒီဘိတ်” အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို ဒီဗွီဘီ သတင်းဌာနက စနေနေ့တိုင်း ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗွီဘီရုပ်သံလိုင်းမှာ အထက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

ဒီတပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
 “ကျောက်မျက်ထုတ်လုပ်ရေးက စီးပွားရေးကိုအထောက်အကူဖြစ်ရဲ့လား ?”
 ဖြစ်ပါတယ်။

အမှတ် - ၄၅၄၊ ဂုလွာ၊
ကုန်သည်လမ်းနှင့် ဗိုလ်ကလေးဈေးလမ်းထောင့်၊
ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပေးလိုတာ၊ မေးမြန်းလိုတာရှိပါက ရုံးချိန်အတွင်း
 ဖုန်းနံပါတ် **+၉၅၉၄၅၉၀၆၅၉၄၀** နဲ့ debate@dvb.no
 ကိုဆက်သွယ်မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

ကျောက်မျက် ထုတ်လုပ်မှုက စီးပွားရေး ကို အထောက်အကူဖြစ်ရဲ့လား

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အောက်တိုဘာ မှာ Global Witness အဖွဲ့က “ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကြီးမားသော နိုင်ငံတော် လှို့ဝှက်ချက် ” အမည်နဲ့ ကျောက်စိမ်း အစီရင်ခံစာ ထွက်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ အစီရင်ခံစာမှာ ကျောက်စိမ်း ရောင်းဝယ်မှုတွေကြောင့် ရရှိနေတဲ့ ဒေါ်လာသန်းထောင် ပေါင်းများစွာကို စစ်တပ်အသိုင်းအဝိုင်း၊ မူးယစ် ရာဇာ တွေနဲ့ ခရီးနီတွေက တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ချုပ်ကိုင်ထားတယ်လို့ ရေးထားပါတယ်။

“၂၀၁၄ ခုနှစ် တစ်နှစ်ထဲ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၂ ဘီလျံ ရှိပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးရဲ့ တန်ဖိုးပမာဏက ၃၁ ဘီလျံလောက်ရှိပါတယ်။ အဓိကလုပ်ပိုင်ခွင့်ချထားတဲ့ နေရာကတော့ အစိုးရထိန်းချုပ်ထားတဲ့ ကချင်ပြည်နယ် ဖားကန့် မြို့နယ်ထဲက ဒေသတွေဖြစ်တယ်” လို့ တရုတ်နိုင်ငံဘက်ကရရှိတဲ့သွင်းကုန် အချက်အလက်တွေကို မူတည် ပြီး ကျောက်စိမ်းလုပ်ငန်းရဲ့ ဝင်ငွေအနေအထားကို Global Witness ရဲ့အစီရင်ခံစာထဲမှာ အခုလိုတွက်ပြ ထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာဆိုရင် ကချင်ပြည်နယ်က ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ကျောက်စိမ်းထွက်သလို မိုးကုတ်က ကမ္ဘာ့ အကောင်းဆုံးပတ္တာမြားထွက် တယ်ဆိုပေမယ့် ကျောက်မျက် ရောင်းဝယ်မှုတွေက ရတဲ့ ငွေကြေးတွေက မြန်မာ့စီးပွားရေးကို တကယ်အထောက် အကူဖြစ်ရဲ့လားဆိုတာ စဉ်းစားစရာဖြစ်နေပါတယ်။

ဆန်ရှင် (Sanction) ရှုပ်သိမ်းမှု နဲ့ ကျောက်မျက်ဈေးကွက်အလားအလာ

ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၇) ရက်နေ့မှာ မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ချမှတ်ထားတဲ့ စီးပွားရေးပိတ် ဆို့မှုတွေကို ရှုပ်သိမ်း ပေးလိုက်တဲ့အကြောင်း သမ္မတအိုဘားမားရဲ့လက်မှတ်ပါတဲ့ ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုကို U.S. Treasury Department က ထုတ်ပြန်လိုက်ပါတယ်။ ဒီထုတ်ပြန်ချက်အရ ၂၀၀၈ ခုနှစ်က ချမှတ်ခဲ့တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာပိတ်ဆို့မှု အက်ဥပဒေ (JADE- Junta’s Anti- Democratic Effort) ပါ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်တွေ အပါအဝင် အခြားတားဆီးပိတ်ပင်မှုတွေကို ဖယ်ရှားပေးလိုက်တဲ့အတွက် OFAC (The Department of the Treasury’s Office of Foreign Assets Control) က ထုတ်ပြန် တဲ့ မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ အရေးယူမှုတွေ ပျက်ပြယ်သွားပြီဖြစ် ပါတယ်။

အလားတူပဲ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာဒဏ်ခတ်မှု စည်းမျဉ်း(BSR- The Burmese Sanction Regulations) အရ ပိတ် ပင်ထားမြစ်ခံထားရတဲ့ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေနဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေကိုလည်း စာရင်းထဲက ပယ်ဖျက်ပေးထားပါတယ်။ ထိုအတူ မြန်မာနိုင်ငံက တင်သွင်းမယ့် ကျောက်စိမ်းနဲ့ ပတ္တာမြားအပါအဝင် လက်ဝတ်ရတနာတွေအပေါ်မှာ တား ဆီး ပိတ်ပင်မှု တွေကိုလည်း ရှုပ်သိမ်းပေးလိုက်ပြန်ပါတယ်။

ဒီလို ပယ်ဖျက်ရှုပ်သိမ်းပေးလိုက်တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံရဲ့က ပိတ်ပင် ကန့်သတ်ခံရတဲ့ ကျောက်မျက်ကဏ္ဍ တကယ်ပဲ ပွင့်လန်းလာနိုင်မလားဆိုတာလည်း ဆွေးနွေးစရာ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုဖြစ် လာပါတယ်။

ကျောက်မျက်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးကတော့ ဆန်ရှင်ဖွင့်ပြီးနောက်ပိုင်း အမေရိကန်ကလုပ်ငန်း ရှင်တွေ မိုးကုတ်မြို့က ကျောက်မျက် အသင်းမှာလာပြီး အစည်း အဝေးလုပ်သွားတဲ့အကြောင်း၊ အမေရိကန်တွေက အနီနဲ့ အပြာလို့ ခေါ်ကြတဲ့ ပတ္တာမြားနဲ့ နီလာကို သာကြိုက်ကြပြီး၊ ကျောက်စိမ်းကိုတော့ စိတ်ဝင်စားမှု သိပ်မရှိဘဲ တရုတ်လူမျိုး တွေကသာ စိတ်ဝင်စားမှုရှိတာဖြစ်ကြောင်းပြောပြပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ကျောက်စိမ်းဈေးကွက်

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ၂၀၁၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ကျောက်စိမ်းဈေးကွက် တဖြေးဖြေးကျလာခဲ့တဲ့အကြောင်း၊ ၂၀၁၁ -၂၀၁၂ လောက်မှာ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားတဲ့ မြစ်ဆုံကိစ္စ နောက်ပိုင်း နိုင်ငံရေးအရ ဖိအားတွေ ရှိလာသလို ကျောက်စိမ်းတင်သွင်းမှုနဲ့ ပတ်သက်ရင်အစိုးရက ဥပဒေနဲ့အတိအကျ ကိုင်တတ်လာတဲ့

သတင်း တွေ ထွက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် တရုတ်သမ္မတ ရှီကျင်းဖျင်န့်တက်လာပြီး နောက်ပိုင်း အကျင့်ပျက်ရုစားမှုတွေ တိုက်ဖျက်ခဲ့တာ၊ တရုတ် စတော့ဈေးကွက် ကျဆင်းလာခဲ့တာတွေကလည်း ကျောက်စိမ်းဈေးကွက်အပေါ်မှာ သက်ရောက်မှု ရှိလာတဲ့အကြောင်း၊ ဒီလိုကျောက်စိမ်းဈေးကွက် ကျဆင်းလာခဲ့ပေမယ့် လက်ရှိအချိန်မှာ ဟောင်ကောင်ဘက် မှာ မဖြတ်မတောက်ပဲနဲ့ သိမ်းထားတဲ့ မြန်မာ့ ကျောက်စိမ်းတွေ အများအပြားရှိနေပြီဖြစ်တဲ့အကြောင်းလည်း သိရပါတယ်။

တကယ်တော့ တရုတ်နိုင်ငံနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာကျောက်စိမ်းထွက်ပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံက ကျောက်စိမ်းနဲ့ အရည်အသွေးခြင်းယှဉ်လို့ မရနိုင်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် မြန်မာ နိုင်ငံမှာကျောက်စိမ်းဈေးကွက် မဖြစ်ဘဲ တရုတ်နိုင်ငံ ကွန်ကျိုးမှာရှိတဲ့ ကျောက်စိမ်းဈေးကြီးကသာ ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်ဖြစ်နေတယ်လို့ လည်းသိရပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ကျောက်စိမ်းထွက်ပေမယ့်လည်း တရားဥပဒေစိုးမိုးမှု မရှိတာ ၊ အကျင့်ပျက်ခြစားမှုတွေ များနေတာ၊ အာဏာရှင်စနစ်အောက်ကျရောက်ပြီး စီးပွားရေးပိတ်ဆို့ခံရတာနဲ့ ပဋိပက္ခ စီးပွားရေးပုံစံတွေကြောင့် ထွက်သမျှ ကျောက်စိမ်း ဟာ တရုတ်နိုင်ငံဘက်ကိုပဲ နည်းမျိုးစုံနဲ့ ရောက်ရှိ သွားခဲ့တာပါ။

ဒါ့အပြင် နည်းပညာပိုင်းအားနည်းတဲ့အတွက် ကျောက်စိမ်းကို လက်ဝတ်လက်စားအဖြစ် ပြန်လည်ဖြုတ်တဲ့ အခါမှာတောင် လက်ရာမြောက်အောင်၊ တန်းဝင်အောင် မထုတ်လုပ်နိုင်တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံက အကျိုးခံစား ရမှု နည်းနေတဲ့အကြောင်း သုံးသပ်မှုတွေလည်းရှိနေပါတယ်။

စီးပွားရေးတိုးတက်မှုအတွက် ဘယ်လောက်အထောက်အကူဖြစ်ခဲ့လဲ

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်အခြေစိုက် Revenue Watch ရဲ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ် ထုတ်ပြန်လိုက်တဲ့ သဘာဝသယံဇာတ အရင်းအမြစ်စီမံဆောင်ရွက်မှု ညွှန်းကိန်း အရဆိုရင်တော့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ နိုင်ငံပေါင်း ၅၈ နိုင်ငံမှာ အဆင့် ၅၈ ကိုရောက်နေတဲ့အကြောင်း တွေ့ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီနိုင်ငံတွေထဲမှာ နော်ဝေ၊ အမေရိကန်၊ ပြိတ်နီနိုင်ငံတွေ က ထိပ်ပိုင်းမှာရှိနေပြီး ကမ္ဘာ့ဒီဇီယား၊ အီရန်၊ ကာတာလစ်ဗျား၊ ဂီနီ၊ တာမစ်နစ်စတန်နဲ့ မြန်မာတို့ကတော့ အောက်ဆုံးမှာရှိနေတဲ့ နိုင်ငံတွေ ဖြစ်နေပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို ပြန်ကြည့်ရင် NLD အစိုးရတက်လာတဲ့နောက်ပိုင်း သယံဇာတတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်းတွေကို ထပ်ချပေးထားတာတွေမတွေ့ရတော့ပါဘူး။ သမ္မတ ဦးသိန်းစိန် လက်ထက်ရဲ့ နောက်ဆုံး ဘဏ္ဍာနှစ်ဖြစ်တဲ့ ၂၀၁၅- ၂၀၁၆ ဘဏ္ဍာအထိ ရရှိထားတဲ့ ကိန်းဂဏန်းတွေအရ ဆိုရင်တော့ ဒီဘဏ္ဍာမှာ စုစုပေါင်းနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂၈၀၀ ကျော်ရှိခဲ့တာတွေရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ NLD အစိုးရလက်ထက်မှာ ကျောက်စိမ်းကျောက်မျက်လုပ်ငန်းတွေမှာ ဖြစ်နေတဲ့ ခြစားမှုတွေကိုတိုက်ဖျက်ပြီး စီးပွားရေးကိုအထောက်အကူပြုတဲ့ ကဏ္ဍ တစ်ရပ်ဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်ဆောင်သွားမလဲဆိုတာတော့.....

ယမင်းမြတ်အေး